

Utredningen om nya kapitaltäckningsregler Fi 2012:05

Pressmeddelande

2013-09-16

Mats Walberg
Särskild utredare
Tel. 070-634 33 99

Ulrika Söderberg
Utredningssekreterare
Tel. 08-405 13 38

Jenny Nordgren
Utredningssekreterare
Tel. 072-745 93 47

Förstärkta kapitaltäckningsregler

Utredningen om nya kapitaltäckningsregler överlämnar idag sitt betänkande med förslag till de lagändringar som behövs för att anpassa svensk rätt till EU:s nya regelverk för kapitaltäckning.

Under sommaren antogs inom EU ett lagstiftningspaket innehållande nya kapitaltäckningsregler. Det består av ett direktiv (CRD 4¹) och en förordning (CRR²). Genom dessa lagstiftningsakter har EU genomfört Basel 3-överenskommelsen men de innebär även en större reform av kapitaltäckningsreglerna. Genom CRR, som är direkt tillämplig i alla medlemsstater, har skapats en ”gemensam regelbok” för kapitaltäckning. CRD 4 innehåller ytterligare regler på området som måste införas av medlemsstaterna.

Det övergripande syftet med de nya reglerna är att skapa större motståndskraft hos bankerna mot finansiella kriser. Det sker bl.a. genom krav på banker och andra institut att hålla mer kapital och kapital av bättre kvalitet, ökade krav på likviditet, bättre kontroll på risker och ökade tillsyns- och sanktionsmöjligheter. Utredaren lämnar i betänkandet förslag på hur lagstiftningspaketet ska genomföras i Sverige. I betänkandet föreslås bl.a. följande.

Kapitalbuffertar

Utredaren föreslår att det införs en ny lag, lagen om kapitalbuffertar. Kapitalbuffertarna, som ska bestå av kärnprimärkapital, ska gälla utöver CRR:s kapitalbaskrav och ett eventuellt beslut av Finansinspektionen om särskilt kapitalbaskrav. Kapitalkonserveringsbufferten, den kontracykliska kapitalbufferten och systemriskbufferten föreslås börja tillämpas redan från den dag då direktivet genomförs i Sverige medan kapitalbuffertarna för systemviktiga institut föreslås införas gradvis mellan den 1 januari 2016 och 31 december 2018. Lagen innehåller

¹ Direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag.

² Förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag.

särskilda bestämmelser om ingripande för det fall att ett institut inte uppfyller ett så kallat kombinerat buffertkrav.

Utredaren har även haft i uppdrag att lämna förslag på vilken behörig myndighet som ska ges uppdraget att på nationell nivå fastställa den kontracykliska kapitalbufferten. Utredaren, som har haft att utgå från Finanskriskommitténs förslag angående en struktur för makrotillsyn i Sverige, anser att Riksbanken bör ges detta uppdrag. Eftersom regeringen nyligen angett en annan ordning för makrotillsynen har förutsättningarna för detta förslag dock ändrats.

Bolagsstyrning

Förslagen innebär även att det införs specifika begränsningar på antalet styrelseuppdrag som en styrelseledamot kan inneha samtidigt och krav på instituten att bl.a. inrätta en oberoende riskkontrollfunktion. Ersättningsreglerna för högre befattningshavare skärps också.

Tillsyn och samarbete

Genom förslagen ställs nya krav på Finansinspektionens tillsyn av instituten och samarbete med andra europeiska myndigheter. Det införs bl.a. justerade regler om tillsynsansvaret för filialer som kreditinstitut etablerat i andra medlemsstater.

Utökade sanktionsmöjligheter och skydd för whistleblowers

Utredaren föreslår att Finansinspektionen ges möjlighet att besluta om högre straffavgifter jämfört med i dag och att det införs en möjlighet att ålägga institutets styrelseledamöter och dess verkställande direktör sanktionsavgifter med anledning av överträdelser som institutet har begått, om han eller hon bär ansvaret för överträdelsen i fråga. Institutet och Finansinspektionen åläggs även att införa system för att omhänderta anmälningar om misstänkta regelöverträdelser av finansiella institut (så kallade whistleblowingsystem).

Handläggningen av sanktionsärenden

Utredaren har även analyserat och övervägt om det finns behov av att införa ett särskilt förfarande för handläggning av sanktionsärenden. Utredarens slutsats är att det inte finns tillräckligt starka skäl att ändra på nuvarande ordning enligt vilken det i första hand är Finansinspektionen som har rätten att vidta sanktioner mot finansiella företag och dess ledning.